

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ КЪМ

КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Национална гражданска инициатива за качествена и иновативна образователна система, № ПГ-739-01-14/ 04.09.2017г.

След като се запознахме в детайли с предложенията, внесени в Народното събрание от Национален инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система и обобщихме постъпили мнения на компетентни в областта членове на НПО, изготвихме становище.

Преди всичко следва да поздравим Националния инициативен комитет, че е извършил значителна работа, формулирал е 14 предложения с мотиви към тях. Темата, която засягат предложенията е от изключителна важност за цялото българско общество и отбелязва нарастващата тревога относно качеството на предучилищното и училищното образование у нас, както и придобилите гражданственост чрез медиите случаи на насилие в училища, детски градини и ясли.

Националният инициативен комитет насочва към промени в Закон за предучилищното и училищно образование и в няколко изброени наредби.

Следва да се отбележи, че на този етап липсва конкретика на предложенията и насочване към конкретни законови и нормативни текстове, а по-скоро се лансират идеи с пожелателен характер. Следователно, за да може предложенията да послужат за инициране на конкретна промяна в закони или наредби е необходима сериозна работа, която трябва да се свърши предвид важността на темата. **В този смисъл Общественият съвет предлага към избраната работна група да се поканят за дискусия самите вносителни, както и представители на МОН, за да се формулират конкретни предложения за законодателни и нормативни промени, насочени към решаването на поставените проблеми.** Важно е да се оцени реалистичността и целесъобразността на всяко едно от 14-те предложения като се премине към формулиране предложения за промени на законови и нормативни текстове.

Влизайки в конкретиката на 14-те предложения, те могат да се разделят на 3 групи:

I. Предложения, които могат в голяма степен да бъдат подкрепени и да се премине директно към изготвянето на законодателни и нормативни предложения за промени са:

- по т.1. За мандатност на управляващите системата на предучилищното и училищно образование, за изравняване на мандатите на членове на обществените съвети към училища, детски градини и ясли с тези на директорите, за засилване ролята на обществените съвети при атестиране на директорите;

- по т.8. За въвеждане на периодични, ефективни задължителни обучения на служителите в яслите, детските градини и училищата;
- по т.11. В ясли и детски градини, телевизия и интернет да бъдат използвани единствено с учебна цел;
- по т.13 За оптимизиране на процедурата за учредяване на учителски синдикати.

II. Предложения, които са спорни и съдържат риск за нанасяне на повече вреди отколкото ползи следва да се отхвърлят или да се оставят за дискусия до намиране на консенсусно решение. Такива са:

- по т.4 За създаване на Комисия за цялостен надзор над системата на образованието, което напомня Висшата атестационна комисия, доскоро съществувала в системата на науката и доказала своята неефективност, дори вредност като орган;
- по т.5 За постоянно видеонаблюдение, което видно от протокола на инициативния комитет от 04.06.2017 г., е оспорено дори от някои от самите вносители;
- по т.10 За осигуряване на възможност родители да подпомагат ясли, детски градини и училища също е спорно, защото поставя въпроса за отговорността, а отговорността е гласувана на служителите на учебното заведение и не е ясно, как може да се поеме външни за системата на образованието лица, като родителите.

III. Предложения, които са добри като пожелание, но изискват много голям човешки и финансов ресурс, който не е оценен дори приблизително от вносители и са нереалистични в този си вид, но могат да служат за насока за подобрене на актуалното състояние и за формулиране на конкретни стъпки в тази насока:

- по т.2 За въвеждане на методики за подбор (предполага централизация);
- по т.3 За периодични тестове и събеседвания със служителите от учебните заведения (не е ясно, кой ще ги прави, колко ще струва това);
- по т.6 За осигуряване на адекватен брой специалисти като психолози и др.;
- по т.7 За промяна на адаптационния модел при постъпване в ясла, градина, училище;
- по т. 9. За всяко дете със СОП да се осигури помощен персонал.
- по т.12 За гъвкаво и адекватно финансиране на системата на образованието във всичките ѝ аспекти.

В тази насока предлагаме да продължи дейността на работната група към Обществения съвет за доработване и конкретизиране на текстовете на предложенията.

Ива Гаралежкова

Председател на ОС към КВНОЖГ

Доц. д-р инж. Галя Маринова

Координатор на работната група към ОС